GAZETA KRAKOWSKA

Nro 22.

Z KRAKOWA DNIA 17 MARCA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

— Z Krakowa. —

W dalszym ciągu 22go Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 4 Stycznia 1822 r.

Sekretarz Seymu czytał odpowiedź Senatu, w którey obiaśniaiąc zarzut Kommissyi Skarkowey iakoby Senat powiększony przy lustracyi dymów r. 1819 podatek dymowego z pałacu Wielopolskich zmnieyszył bez inicyatywy swey i wpływu Reprezentacyi kraiowey, Senat oświadczył, iż gdy P. Hr: Andrzey Wielopolski właściciel pałacu przy Franciszkanach sytuowanego ma prawo nabyte z mocy Konstytucyi r. 1667, przez którą temuż pałacowi prawo Ziemskie przyznane zostało, omyłkę w spisie dymów Mieyskich stosuiącą tenże pałac do prawa Mieyskiego uczynioną, szanuiąc prawa nabyte w tem mocą Rezolucyi swey z dnia 3 Listopada r. 1820 poprawił, iż prawo Ziemskie pałacowi temu z mocy wyż powołaney Konstytucyi służące w całey mocy zachował, a zatem nic nowego niestanowiąc niewidział potrzeby w tym względzie przesyłać inicyatywy.

Po odczytaniu powyższey odpowiedzi Senatu Izba Ciała Prawodawczego przystępuiąc do decyzyi Tytułu I. Budżetu przychodów podatki stałe przyięła przychód podług proiektu Senatu w summie 358,189 złp: 2 gr: i w tym porządku załatwiwszy wszelkie Tytuły Budżetu. Ogół przychodu Rzeczypospolitey Krakowskiey na rok etatowy 18 22/23 postanowiła w summie 1,593,342 złp: 20 gr.

Repr: Soczyński zastrzegłszy sobie uwagi przeciwko zmnieyszeniu podatku dymowego z pałacu Wielopolskich wyraził:

Traktatem dodatkowym w Wiedniu 3 Maia 1815 r. zawartym Artykułami 12, 15 i 16 przywileie nadane i dawniey obowiązuiące utrzymane zostały, wymienienie tych iuż tym samym zniosło wszystkie inne.,,

Kommissyia Organizacyyna Artykułem 7 tegóż Traktatu ustanowiona w duchu tegóż Traktatu działaiąc podzieliła Krainę naszą na Gminy Mieyskie i Wieyskie. Pałac Wielopolskich w liczbie domów Gminę IIgą Miasta Krakowa składaiących umieszczony został, natura zatem tego pałacu porównana z innemi domami i równym ciężarom podatkowania podlega.

Prawo Seymowe nakazuiące lustracyią dymów i wymierzenie opłaty podymnego od wyższey liczby kominów

wynalezionych zapadłe, nie postanowiło żadnego wyiątku, pałac zatem wspomniony pod równy rozkład w stosunku podymnego od wynalezionych kominów prawnie podciągnięty został.

Summa podymnego podatku obeymuiąca i kwotę podymnego z pałacu rzeczonego uchwałą Seymową w roku 18$\frac{18}{19}$ zapadłą postanowiona, iest prawem obowięzuiącym, zastrzeżenie w r. 18$\frac{20}{21}$ na Zgromadzeniu Reprezentantów uchwalone względem sprostowania uchybień rachunkowości nie zmieniło zasady prawa względem lustracyi dymów i opłaty od tychże w mieście Krakowie.

Gdy przeto Summa podymnego Budżetem przez Senat Rządzący na rok 18$\frac{21}{22}$ zmnieyszoną została o Summę 488 Złp. 8 gr. z pałacu Wielopolskich wynalezioną, a którey wyrachowanie iakoby z pomyłki rachunkowey wynikłe zaskarżone nie iest.

Gdy zasadą zmnieyszenia i uwolnienia nie opiera się na traktacie Wiedeńskim, iak wyżey okazane.

Nie na Konstytucyi, bo Artykułem 13 teyże postanowiono "iż każda pierwotna ustawa zapadła w Zgromadzeniu Reprezentantów, i t. d. potrzebuie do ważności swoiey prostey większości głosów, na przyszłość zaś każdy proiekt do zmiany prawa lub istnieiącego urządzenia potrzebuie siedm ósmych części Reprezentantów, &c. ieżeliby zaś to tyczyło prawa Skarbowego, prawo takowe w swey mocy aż do zaprowadzenia nowey ustawy pozostać winno.

Gdy zmnieyszenie to podatku gdyby uważane było iako inexigibile równie w myśl Reskryptu Kommissyi Organizacyyney z dnia 14 Listopada 1818 do L. 3628 przez Senat Rządzący ogłoszonego do Reprezentacyi Narodowey za inicyatywą Senatu Rządzącego należy, gdy wspomniony Reskrypt w równi ze Statutem urządzającym Zgromadzenia Gminne postawiony i tylko przez Nayiaśnieyszych Protektorów zmieniony bydź może.

Gdy Artykułem 68 Statutu urządzaiącego Zgrom: polit: zakazana iest zmiana naymnieysza w Konstytucyi, Artykuł zaś 13 Konstytucyi iest z uwagi spuszczonym z powodu zapadłego prawa o lustracyi dymów, gdzie żadnego wyłączenia nie ma, z tych przeto powodów oświadczył się Mowca przeciw zmnieyszeniu opłaty podymnego z pałacu Wielopolskich.

Na 23cim Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 5 Stycznia 1822 roku.

Repr: Mąkólski Członek Kommissyi Skarbowey w imieniu teyże Kommissyi doniosł Izbie Prawodawczey, iż z porównania przychodów z wydatkami wypada w ostatnim Tytule Budżetu wydatków na rok etatowy 18$\frac{22}{23}$ na zapłacenie w części długów z Depozytu Sądowego Magistratu Krakowskiego w czasie woyny r. 1809 zaciągnionych Złp. 15,277 gr. 1, a na dom roboty Złp. 10,000, ogółem Tytuł XVII. w Summie Złp. 25,277 gr. 1 Ogół przeto Budżetu wydatków Rzpltey Krakowskiey na rok etatowy 18$\frac{22}{23}$ postanowiono w Summie Złp. 1,393,344 gr. 20 w porównaniu odpowiadaiący podobneyże Summie w Budżecie Przychodów na tenże rok na poprzedzaiącym posiedzeniu Seymu oznaczoney.

Repr: Soczyński Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey oznaymił życzenie ażeby Senat nieczynił większych wydat-

ków nad kwoty Budżetem oznaczone.

Marszałek Seymu czytał Art: 134 Statutu urządzaiącego Zgrom: polit: i z tego dowodził służącą Senatowi władzę czynienia wydatków na nieprzewidziane i nieuchronne potrzeby Kraiu.

Repr: Soczyński utrzymywał, iż Budżetem iest oznaczona kwota na nieprzewidziane wydatki, do tey przeto Senat stósować się winien iako stanowiącey przekonanie, iż Reprezentacyia niechciała większych wydatków.

Delegowany Senator Hoszowski wyraził, iż Senat poczynił w niektórych Tytułach oszczędności, i pomnożenie przychodów, gdy zaś wszelkie oznaczenie wydatków nie da się wyrachować i iest tylko approxamative czynionym, Senat znayduiąc nieuchronne potrzeby Kraiu zniewolony czynić wydatki nieprzewidziane.

(Dalszy ciąg w następuiącym Nrze.)

Leon *Chwalibogowski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 9 Marca.

Po dziesięciodniowym pobycie w stolicy tuteyszy JJ. CC. MM. Wielcy Xiążęta Rossyyscy Mikołay i Michał opuścili Warszawę, udaiąc się na powrot do Wilna.

Z Paryża d. 27 Lutego.

Względem buntowniczych zayściów w Saumur zeznali przed woyskowym sądem w Tours Lemaitre i Lebrun, że współoskarżony Sirejean chciał ich do spisku wciągnąć, do którego (iak udawał) wchodzi wielu obywateli i woyskowych, a między innemi JJ. Berton i Lafayette, w celu osadzenia na tronie Napoleona 2go, a uwięzienia Króla i iego rodziny. Sirejean wypierał się tego, sądząc, iż wchodzi tylko do towarzystwa rycerzów wolności, do którego wciągnął go zbiegły Porucznik Delon i zobowiązał, aby tyle ile może zaciągał członków, mowiąc iednym o utrzymaniu teraźnieyszey, drugim o przywróceniu konstytucyi r. 1791, a innym Napoleona 2go na tron. Kilku znakomitych officerów świadczyło za ciągłe dobrem sprawowaniem się oskarżonych, i t. d. — Monitor zawiera: D. 24 b. m. Jenerał Berton, w towarzystwie byłego Porucznika artyleryi Delon, wyruszył z Touars przeciw Saumur na czele 50 ludzi zbroynych z trzech kolorową chorągwią i kokardami. Zatrzymali się przy moście Thouet, postrzegłszy idący przeciw nim oddział uczniów szkoły woyskowey w Saumur, którzy na pierwszą wiadomość o kary godnym tym zamachu rzucili się nakonie. Zgraia Bertona pierzchnęła zaraz na wszystkie strony i iest ściganą.

Rozchodzą się rozmaite wieści o odkrytych w wielu mieyscach spiskach. Mówią o nich nawet w mieyscach publicznych nader otwarcie, chociaż w duchu przeciwnym. Podług iednych ma bydź w całey Francyi powszechny spisek przygotowany, którym utworzony w stolicy tayny wydział kieruie i celem iego iest obalenie dotychczasowego porządku rzeczy: Podług innych niema nigdzie aktualnego spisku, ale rozesłani od pewney fakcyi tayni wysłańcy robią ie na pozór, i wystawiaią na sztych, niektórych ludzi. Niektórzy nakoniec przypuszczaią, iż knowane są spiski, ale te niemaią takiego znaczenia, iakie im nadaią. Gdy iednak wszyscy na połowie żołdu będący officerowie znaydować się muszą w oznaczonym dniu w mieyscach swoiego pobytu, przeto na-

stręczy się sposobność dowiedzenia się, który z nich oddalił się potaiemnie.

Byli Ministrowie Lainé i Simeon otrzymali po 20,000, a Pasquier i Portal po 12,000 Fr. roczney pensyi.

P. Cellier i Pani Cherin pociągnionemi są do sądu za robienie i sprzedawanie stroików z rażącemi i buntowniczemi wewnątrz napisami, iak n. p. Płaczcie Francuzi, iuż wielki mąż umarł!

W Belley w departamencie de l'Ain było d. 19 b. m. tak mocne trzęsienie ziemi, iż obaliło się nieco murów i wiele kominów.

Amerykanie tuteysi obchodzili d. 22 b. m. bankietem rocznicę urodzin Jenerała Wasingtona, na którym znaydował się także Jenerał Lafayette. Prezyduiący temu bankietowi P. Erving, były Amerykański poseł w Madrycie, wniósł zdrowie: "Pomyślności Bolivara, San Martin, i Iturbidé; Oby wstępowali w ślady Wasingtona!" a tuteyszy Amerykański, P. Galatin: "Pomyślności Grecyi! Sprawa iey iest sprawą całego świata!"

Podług podróży P. Pouqueville przez Grecyią, wyspy Greckie w r. 1813 posiadały 615 kupieckich okrętów z 17,526 maytkami i 5878 działami, oprócz znaczney liczby pomnieyszych statków, galer, &c.

Z Londynu d. 1 Marca.

D. 25 z. m. w izbie niższey ponowiony został wydział handlowy dla proponowania ulepszeń względem żeglugi. Z mowy P. Wallace zdaie się okazywać, że Ministrowie zamyślaią zmienić zupełnie dotychczasowe ustawy względem ceł i zagranicznych towarów; wiele zabronionych obcych płodów maią bydź dozwolonemi i cło ma bydź znacznie od zagranicznych płodów i fabrykatów pomnieyszone. Kupcy oczekuią niecierpliwie zdania sprawy przez powyższy wydział.

Lord Liwerpool zdał izbie wyższey sprawę o nader pomyślnem położeniu kraiu. Ludność od r. 1811 do 1821 powiększyła się od 12 do 14 mill: podniosły się rękodzieła i handel, pomnożyły się o 1 mill: Fs. dochody kraiowe i wzrasta dobre mienie przez zaprowadzenie banków oszczędności. Jeżeli rolnik cierpi, nie pochodzi to z uciążliwych podatków, ale z obfitości samychże urodzaiów. Wszakże i w innych kraiach nie idzie lepiey, a nawet w Szwaycaryi, chociaż niema ani długów, ani stoiącego woyska. Podatki zmnieyszone u nas są o czwartą część. Przywóz i wywóz, które od r. 1781 do 1783 wynosiły 12 i 13 mill: powiększyły się do r. 1821 do 40 i 27 mill: w r. 1792 potrzebowała Angliia za 16 mill. słodu, teraz za 22; w r. 1787 świec 50 mill. funtów, a mydła 262 cetnarów, teraz 80 mill: funtów świec i 643 cetnarów mydła.

Podług iedney z rannych gazet maią Ministrowie dozwolić wprowadzanie pszenicy, skoro cena kwarteru doydzie do 67 szylingów, za opłatą po 15 szyl: od kwarteru. Po trzech miesiącach otworzenia portów powiększona ma bydź opłata 5 szyl: a ieżeliby cena doszła do 72 i 80 szyl: ma bydź opłacane cło po 10, gdyby zaś doszła do 80 i 85 po 5 szyl: od kwarteru.

W ostatnią niedzielę umarł tu naypoważańszy i naybogatszy Bankier Coutts w 87 roku życia. Ostatnia iego żona była dawniey aktorką. Jedna z iego córek zaślubioną iest z P. Burdett, druga była z zmarłym Hr. Guilford, a trzecia iest z Margr: Bute. Jedne z pism poda-

ią pozostały po nim maiątek do 3 mill: drugie tylko 900,000 Fs. Dziedziczką iego maiątku iest pozostała żona, która przez zakupione dawniey dla niey dobra, posiada prawdziwie Xiążęcy maiątek. Trzy iego córki dostały każda przy zamęściu po 200,000 Fs.

P. Dary, professor chemii w Kork, wynalazł bardzo prosty mlekomierz (Lactometer), dla odkrycia roztworzonego wodą mleka. Gdy kommissyia z przysięgłych i chemików złożona doświadczała pierwszy raz na rynku w Kork tego narzędzia, znalazło się u 38 przekupek tak dalece złałszowane mleko, iż zawierało w sobie szostą część wody i przeszło 2000 kwart go skonfiskowano. Za powtornem doświadczeniem dnia tego w wieczór. znaleziono wystawione na sprzedarz mleko tak mało rozcięczone, iż nie potrzeba było konfiskaty. Spodziewać się należy, iż pod bne narzędzia do pewnieyszego odkrycia fałszowania piwa i wina, niżeli dotąd, wynalezione zostaną.

Od niejakiego czasu znayduie się tu Amerykański prorok, który należy do sekty powtórnochrzestców. Mnostwo ciekawych i łatwowiernych ludzi cisnie się do iego mieszkania na Southwark, dla słyszenia iego nauki i dania się ochrzcić. Ostatni obrządek odbywa zazwyczay w oddalonem mieyscu nad Tamizą. On sam (iak twierdzi) wolny iest od wszelkiego grzechu i pewnie wniydzie do raiu. Uczniom swoim prawi, iż skoro pozbędą się grzechów, zeydą się kiedyś z nim w tem zbawiennem mieyscu. Odzież iego składa się z pantalonów i staroświeckiego sorduta, twierdząc, iż ostatni podobny iest do sukni, iaką Jan Chrzciciel nosił. Czerwona iego broda zasięga do piersi; on nie iada iak tylko bułki i mleko. Podług iego przepowiadania, świat zakończy się w tym lub następnym roku. On sam nie bierze za swoią pracę żadnych pieniędzy, ale iego pomocnik przyymuie co kto ofiaruie. Powiada, iż z rozkazu Naywyższey Istoty opuścił Amerykę, dla nawrócenia ludu Angielskiego, i w Marcu zamyśla przedsięwziąść podroż do Jerozolimy i zachęca swoich uczniów do tey pielgrzymki.

Gazety Amerykańskie piszą: Gdy rząd Francuzki postanowił wysłać na Hayti kommissarzów, dla rozpoczęcia z rządem tamteyszym układów, przeto rząd Ziednoczonych Stanów przedsiębierze śpieszne środki dla zapewnienia sobie korzyści handlowych przed innemi Mocarstwami na ważney tey wyspie. — Podług doniesień okrętowych na St. Domingo (części Hiszpańskiey) zatchnąć miano banderę Rzpltey Haytańskiey, i Murzyni tamteysi spiknąć się mieli na wyrznięcie białych ludzi.

Z Włoch d. 16 Lutego.

W Rzymie przy kościele S. Agneszki odkryto na 30 stop wysokie starożytne Calumbarium, w którem znaydowało się wiele kup spalonych kości i 97 ciekawych napisów tyczących się rodziny Cesarza Tyberyusza Klaudyúsza.

Stósownie do wydanego na początku bieżącego miesiąca wyroku Króla Neapolitańskiego te tylko instytuta prywatney edukacyi dozwolone będą, które junta publicznego oświecenia uzna za nieszkodliwe. Taż mieć będzie baczne oko na ich moralność, i szczególniey doziarać, aby uczniowie gruntownie religii u-

czonemi byli i pilnie iey obowiązki odbywali.

Zagrożona na chwilę w Palermo i okolicach spokoyność publiczna przez kilkunastu złoczyńców, którzy nie uszli zasłużoney kary, została zupełnie przywróconą, i Królewskie tamteysze władze w porozumieniu z Ces: Austryiackiemi władzami przedsięwzięły naydogodnieysze środki do zapobieżenia na przyszłość podobnem zamachom, które zmierzały więcey do rabunku, niżeli do polityczney zmiany.

Z Sztokólmu d. 19 Lutego.

Dozwolenie, ażeby dzierżawcy dóbr koronnych płacili czynsze zbożem, sprawiła wielką radość i zapobieżeć może dalszemu spadaniu iego ceny.

Z Petersburga piszą, iż cena żyta nagle się tam podniosła, a konsul nasz w Rydze donosi ostatnią pocztą, iż zachodzi tam obawa, że i tegoroczne oziminy chybią, ponieważ dla zbytęcznego mokra wygniią nasiona.

Zelazne nasze towary nad kanałem Göta przechodzą w dobroci i użyteczności dawniey z Anglii sprowadzane.

Przy niezwyczaynem łagodnem powietrzu rozpoczęła się już u nas żegluga, i wiele okrętów sposobi się w podróż do obcych okolic.

W Darlekarlii 16,000 mieszkańców cierpi niedostatek chleba; tchnący ludzkością nasz rząd zapobieży zapewne tey nędzy.

Z Madrytu d. 14 Lutego.

Jenerał Riego pomimo zamierzonego inkognito, był iednak przy swoim tu d. 12 przybyciu od milicyi, lubo bez broni, w paradzie stoiącey i znaczney liczby osób różnych stanów i officerów radosnemi okrzykami powitany. Dziś znaydował się na ukończeniu posiedzeń nadzwyczaynych Stanów w mundurze Jenerała adjutanta J. K. Mci. Jenerał Quiroga w takimże był mundurze.

Względem spraw Amerykańskich przyięły Stany pierwszy proiekt swey kommissyi, podług którego zdatni mężowie wysłanemi zostaną do Ameryki, przyymą od tamteyszych rządów propozycyie, prześlą ie pod rozwagę Stanów i czekać tam będą poki nie nadeydzie ich roztrzygnienie. Przyięły oprócz tego z proponowanych przez Deputowanych Toreno, Mosco i Espiga punktów trzy, to iest: 1) że Hiszpaniia nie uznaie zawartego przez Jenerała O'Donoiu traktatu; 2) że oświadczonem bydź ma zagranicznem Mocarstwom, iż Hiszpaniia nie zrzeka się praw swoich do prowincyy Amerykańskich; 3) że wiernem macierzyńskiemu kraiowi prowincyiom dana bydź ma pomoc.

Król zatwierdził uchwały Stanów względem ograniczenia wolności druku i prawa prośb. — Dziś udał się Monarcha przy zwykłych uroczystościach, w towarzystwie całey swey rodziny, do sali nadzwyczaynych Stanów i zakończył ich posiedzenia mową z tronu, w którey między innemi wyraził:

"Z ukontentowaniem oświadczam, iż prawodawcze środki nadzwyczaynych Stanów zadziwiaiące dzieło naszego politycznego odrodzenia tak daleko posunęły, iż przez nieco podobnych usiłowań doydzie szczytu swey doskonałości. Na szczególnieyszą zasługuie pochwałę nowy podział ziemi Hiszpańskiey, a nadewszystko uchwalenie xięgi ustaw kry-

minalnych. Panowie Deputowani powracaycie z wdzięcznością narodu i moią do waszych domów.„

Prezes Stanów odpowiedział na tę mowę w wyrazach pełnych uszanowania, dodaiąc na końcu: "Nader przyiemno iest Stanom, iż uratowały kray od grożącey mu burzy. Następcy nasi uzupełnią maiestatyczne to dzieło. W. K. Mość należałeś w znaczney części do zbawiennych tych środków.„

P. Cuesta mianowany iest Ministrem sprawiedliwości, a P. Clemencin Ministrem spraw wewnętrznych. P. Tereco przeznaczony był na Ministra spraw zagranicznych, ale nie przyiął tego urzędu, i udaie się (iak słychać) do Paryża.

Rozrzucono tu znowu buntownicze pismo, które ma bydź w Saragossie drukowane i wyraża: "Ratuycie oyczyznę i wyrwiycie nayukochańszego Króla naszego z niewoli!„

Z portu Kartageny odpłynął d. 6 b. m. okręt do Grecyi, na którym znayduie się 200 ochotników, powiększey części Hiszpanów i 50 officerów, którzy wiozą z sobą dla Greków 4000 karabinów i 100 cetnarów prochu.

Z Korfu d. 8 Lutego.

Wczoray nadeszło tu wiele prywatnych listów z Morei pod d. 23 i 28 Stycznia; twierdzą one, iż prawie wszystkie twierdze tego półwyspia znayduią się w ręku Greków. Po (rzekomo) poddaniu się Napoli di Romania, udał się Xiąże Demetry Jpsylanty z woyskiem swoim, które do 20,000 ludzi podaią, ku międzymorzu Koryntskiemu, dla złączenia się w Tessalii z Odysseuszem, który mieć ma do 10,000 ludzi pod sobą. — Do Argos podług tychże listów przybydź miał posłaniec od Ziednoczonych Stanów północney Ameryki i przywieść tamteyszemu senatowi wiadomość, że kongres północney Ameryki przyszle uciśnionym Grekom pięć fregat, wraz z ammunicyią dla 40,000 ludzi, pierwsze na 5 lat. Fregaty maią znaydować się iuż w drodze i przybędą na Archipelag na początku Maia. To przyiemne poselstwo (lubo potwierdzenia ieszcze potrzebuie) sprawiło w Grekach wielki zapał i wszędzie radosnemi wystrzałami oznaymione zostały. Rzecz ta okazuie przynaymniey iakich tam używaią sposobów dla zapalenia odwagi w Grekach!

Od brzegów Multan d. 2 Lutego.

Tymczasowy rząd w Jassach składa się z kilku pomnieyszych boiarów i kupców. Bardzo mało powróciło wychodniów, dobra ich są spustoszone, a pola z braku rąk nie obsiane. Lękaią się głodu, przeciw któremu rząd tymczasowy chce przynaymniey stolicę zabezpieczyć, i nakazał znaczne dostawy żywności do Jass. Salich Basza przy odieździe z Jass zapewnił boiarów, że rząd Hospodara będzie w iak nayprędszym czasie przywrócony; lecz Hospodar chociaż nawet wszyscy wielcy boiarowie powrócą, nie potrafi zaraz spustoszonego kraiu na kwitnący zamienić. Liczba Turków w Jassach i okolicy nie wynosi iak 500, którzy po oddzieleniu od główney kwatery dobrze się sprawuią. Rabusie ciągle pustoszą okolice w górach i niema nadziei wytępienia ich, ponieważ teraźnieyszy rząd niema pod swoim zarządzeniem żadney siły. — Turcy zgromadzaią się około Widynu. — Po oddaleniu Heterystów z Bessarabii wgłąb

kraiu panuie tam zupełna spokoyność i w woyskach Rossyyskich nie widać żadnego poruszenia.

Z Odessy d. 7 Lutego.

Podług doniesień z Stambułu pod d. 2 Lutego woyna między Portą i Persyią ciągle trwa. Szach Perski odrzucił zupełnie pośrednictwo Angielskiego posła Lorda Strangford, i wyłał formalne wypowiedzenie woyny Porcie, pochwalaiąc postąpienie syna swoiego.

Od brzegów Menu d. 2 Marca.

Bankier Bethmann, który z Frankfortu do Wiednia poiechał, miał udać się z tamtąd do Medyolanu, z czego rozeszła się pogłoska o 30 mill: Zr. pożyczki na Medyiolańskich dochodach zahypotekowaney.

Dania przyięła za Xięztwo Waldeckie dostawienie kontyngensu do woyska związkowego.

Dług Elektorstwa Heskiego wynosi teraz podług pism publicznych 1 mill: 297,150 tal.

Jeden z drukarzów Strazburgskich, który do wydanego na ten rok kalendarza dołączył rycinę, wystawiacą wieszanych i męczonych przez Turków w kościelnych ubiorach Arcy i biskupów Greckich, znalazł nań tak wielki pokup, iż musiał go powtórnie drukować i przeszło 20,000 exemplarzów sprzedał.

Dzień 1 Marca iest dniem, w którym rozpocznie się ułożona przez kommissarzów dotyczących się Dworów, stosownie do aktu kongressu Wiedeńskiego, wolna żegluga na Elbie.

Ludność królestwa Saskiego podaią teraz do 1 mill. 35,000 mieszkańców.

Xże Kantakuzeno bawi ieszcze w Dreznie, ponieważ nie nadeszły mu dotąd paszporty z Rossyi.

Jedno z pism publicznych wyrachowało, iż podług doniesień gazet ultimatum Rossyyskie było iuż 23 razy przez Portę przyięte i odrzucone.

Pismo "Korrespondent z Niemiec i dla Niemiec" pod d. 25 Lutego zawiera między innemi ważnemi doniesieniami, przepowiedzenie, które ma pocieszyć i poniekąd wynagrodzić Europę za utracone w Ameryce złote kopalnie. Pochodzi one od Pustelnika Marcina Zadek (zmarłego 1769 w Solotur nie) który oprócz wytępienia Osmanów, nawrócenia całey Persyi, państwa Wielkiego Mogoła i kraiu Murzynów na religią Chrześciiańską, i wiele innych rzeczy, przepowiada następuiący nader pocieszaiący wypadek: "Jeruzalem wziętem i Saraceni zupełnie wytępionemi z staną. Na ówczas w Jerozolimie w pewnem mieyscu ku wschodowi słońca, przy iednym z meczetów Tureckich, wykopana zostanie nowa studnia; znaydą w niey wielki czworoboczny płaski kamień, a pod nim wielkie sklepienie, w którym znayduie się skarb mądrego Króla Salomona. Zawierać w sobie będzie 18,000,000,000 (mówię ośmnaście tysięcy millionów) dukatów; kosztowności i starożytności, które tam znaydą, nie będą do zliczenia." Tenże przepowiadacz obiecuie ieszcze wynalezienie drugiego skarbu w piwnicy starego na ustroniu w Stambule będącego pałacu Greckiego; ale ten zaledwo zasługuie na szukanie, ponieważ tylko około 50 mill: talarów może wynosić!

Z Tryiestu d. 22 Lutego.

Porta okazać miała Baszy Egipskiemu nieukontentowanie z utrzymywanych przez niego związków z Grekami. Źle także przyięła iego wybiegi, iż dla wyprawy przeciw Nubii, nie może do Europy żadnego dostawić woyska.

DODATEK DO N^ro 22. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17 MARCA 1822 ROKU W NIEDZIELE.

Z Poznania d. 2 Marca.

Z powodu wiadomości, iż ulubiony piękny koń Arabski Napoleona, iest teraz w stayni Króla Angielskiego, dzisieysza gazeta tuteysza umieściła w przypisku następuiący wyiątek z świeżo wydanego dzieła JW. Edwarda Hrabiego Raczyńskiego, pod tytułem: Dziennik podróży do Turcyi: — "Turcy lubo bardzo cenią piękne i dzielne konie, nie tyle przecież trudnią się ich chodowaniem iak Arabowie, którzy iak wiadomo, jenealogiie nawet koni układaią. Przetłumaczenie takiey jenealogii, wyiętey z Dziennika Wiedeńskiego: "Die Fundgruben des Orients,, mniemam, iż dogodzi ciekawości czytelnika. — "W imieniu Boga miłosierdzia, od którego spodziewamy się wszelkiey pomocy i ratunku. Powiedział Prorok: Móy lud nigdy się nie zbierze na świadczenie fałszu. Oto iest cel pisma tego. Podpisani zaświadczamy w obliczu Boga, zaświadczamy przysięgaiąc na nasze życia, obrzezanie i brody, że klacz gniada obie nogi tylne pod pętliny białe maiąca, z przodków szlachetnego rodu pochodzi, tak w linii oycowskiey, iak i w macierzyńskiey przez pięć pokoleń, że iest córką ogiera z rodu Seglawuy Elkazran z Neżydu, i klaczy z rodu Szuleyman Elizeba, i że posiada wszystkie własności owych klaczy, o których Prorok powiedział: Ich żywot iest skarbem a dosiadać ie, czyni zaszczyt ieźdzcowi. — Stwierdzamy to zaświadczenie przysięgaiąc na nasze brody, że klacz ta iest rodu szlachetnego, i czyste o ik mleko, że słynie z rącości, i że umie cierpliwie znosić pragnienie i do długiego biegu iest przyuczona. — Bóg naylepszym iest świadkiem.,, Podpisy i data.,,

Z Sztuttgardu d. 28 Lutego.

Gazeta tuteysza zawiera następuiący list officera Niemieckiego z Morei

Z Navarino d. 24 Stycznia.

Onegday po 12todniowey szczęśliwey żegludze zawinęliśmy do tuteyszego portu w liczbie 35 głów. Gubernator powitał nas nayuprzeymiey, a wszyscy Grecy, którzy nas widzieli, z naywiększą radością. Mamy przyczynę cieszyć się z naszego położenia. Wyznaczono nam opuszczony przez Turka obszerny dom w mieście. Lecz nie było w nim ani łóżek, ani żadnych sprzętów, musieliśmy podług kraiowego zwyczaiu rozłożyć się na ziemi. Na wygodach nie zbywa nam. Chcieliśmy udać się do Argos, gdzie teraz znayduie się senat; ale gubernator prosił nas, abyśmy przy nim pozostali i dopomogli mu szturmu do leżące-

go ztąd o dwie godziny drogi zamku Modon, do którego poczynione były przygotowania. Zezwoliliśmy na to i pozostaliśmy w Navarino. Chleba, mięsa, dobrego wina, owoców i innych żywności dostarczaią nam obficie; ale sami musiemy sobie iedzenie gotować. Woyna prowadzona tu iest sposobem pospolitego ruszenia. O mundurach nie myślą w Morei, każdy zbroyny człowiek ubiera się iak chce.

Z Hagi d. 2 Marca.

Rossyyski wicekonsul w Londynie przebiegł tędy gońcem do Petersburga.

W miastach kraiu naszego obchodzona była piąta rocznica bitwy pod Waterloo.

Z Lizbony d. 18 Stycznia.

Deputowany Caldeira rzekł niedawno w Stanach: "Poczytuię bydź zgodnem z wspaniałością Portugalskiego narodu, aby iego reprezentanci wezwali wszelkiego narodu ludzi do wniyścia do naszey społeczności, i zapewnieli im nietylko obywatelskie, ale i polityczne prawa. Wymaga tego nasz interes, aby powiększyć ludność, przemysł i bogactwa w kraiu. Konstytucyia nasza iest i musi bydź liberalną. Wnoszę więc, aby cudzoziemców z prawem obywatelstwa przypuścić do urzędów, i oświadczam, iż wyłączenie ich (uchwałę Stanów) od urzędów rady stanu i Ministrowskich, na którą niechętnie zezwoliłem, iest dostatecznem."

Minister spraw zagranicznych miał żądać uwolnienia, ale go nie otrzymał. Minister zaś woienny Torres otrzymał go i na iego mieysce mianował Król Wiceadmirała Costa-Quintela.

Z Minchen d. 1 Marca.

Ważnieysze na wczorayszem posiedzeniu drugiey izby Stanów czynione wnioski tyczyły się: ograniczenia kar cielesnych, landwerów, opłaty od roboczego bydła, urządzenia służących, ulepszenia postępowania sądowego, podwyższenia płacy assessorom sądowym i złożenia rachunków przez środkową administracyią funduszów pobożnych.

Od 1809 roku 1103 kandydatów prawa złożyli przepisane dla służby kraiowey exam'na. Z tych weszło w służbę 658, a zostaie ieszcze bez służby 445.

Dług nasz w r. 1818 wynosił 86 mill. Zr.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę d. 17, dana będzie Komedyia w 4 aktach: Dway Klingsbergowie, czyli: iaki Oyciec taki Syn.

We Czwartek d. 21 dana będzie Komedyia w 4 aktach: Staropolski Szlachcic.

W Piątek zaś, d. 22 na benefis Jana Szymkayły dane będzie historyczne Drama w cale nowe tu ieszcze niewidziane w 3 aktach: Polacy na wyspie St. Domingo. — Zakończy Opera wcale nowa w 1 akcie, naśladowana z francuzkiego przez L. Dmuszewskiego z muzyką J. Damse: Klarynecik Magnetyczny.

DONIESIENIA.

Kommissyia od Nadzwyczaynego Zgromadzenia Prawodawczego do rozważenia proiektów urządzenia Hypotek przez Komitet, do tego dawniey utworzony przygotowanego wyznaczona, przystępuiąc do otwarcia prac swoich z chęcią odpowiedzenia zaszczytnemu zaufaniu, które w niey Izba Prawodawcza położyć raczyła, przeniknąwszy się ważnością poruczonego sobie dzieła, i nieomylną nadzieią, iż w usiłowaniach swoich wspieraną będzie światłem, doświadczeniem i gorliwością Szanownych Współ-Obywateli, wzywa uprzeymie wszystkich, którzyby w tey mierze proiekt iakowy, lub też uwagi przedstawić sobie życzyli, iżby te w ręce niżey podpisanego Członka tey Kommissyi, do ogłoszenia ninieyszey Odezwy, i odbierania proiektów i uwag od niey upoważnionego składać raczyli. — A że wydarzyć się może, iż Współ-Obywatele światłych swych uwag Kommissyi udzielić

chcący, niebędą mieli łatwości otrzymać od Członków Izby proiektu wniesionego przez Komitet na Zgromadzenie Prawodawcze; przeto w podobnym wypadku zgłosić się raczą do JW. Chwalibogowskiego Członka i Sekretarza Zgromadzenia Prawodawczego, od którego odpis wspomnionego proiektu otrzymaią. — W Krakowie d. 7 Marca 1822 r.

Winc: Darowski,
Członek Zgrom: Praw: i Kommissyi, przez toż Zgromadzenie wyznaczony.

W dniu 19tym Marca r. b. o godzinie 3 popołudniu w Krakowie na Kazimierzu w żydowskim Mieście w domu pod L. 79 wdrodze exekucyi Sądowey odbędzie się licytacyia na wydzierżawienie pomieszkania z dwóch stancyy składaiącego się na pierwszym piętrze, to iest na rok ieden od dnia 1go Maia r. b. do ostatniego Kwietnia 1823 r. Chcący licytować raczą się w terminie do licytacyi wskazanym z gotowemi zgłosić pieniądzmi, wedle warunków licytacyi Licytanci winni bydź w Vadia opatrzeni w 10tą część szacunków pierwszego wywołania. — W Krakowie d. 13go Marca 1822 roku.

Hen: Salomoński, Kom: Sąd:

Wieś Piotrkowice wielkie, w obwodzie Miechowskim, milę iednę od Proszowic, a trzy od Krakowa, leżące są do sprzedania lub wydzierżawienia od S. Jana, ktoby chciał takowe nabydź ma się udadź na Sławkowską ulicę, pod Nrem 445 na pierwsze piętro.

We Dworze wsi Przemykowa, są do sprzedania za bardzo mierną cenę byczki tyrolskie i owce w gatunku znacznie poprawnym dobrze przezimowane i do chowania zdatne z jagniętami lub bez jagniąt.

U niżey podpisanego przy ulicy Szewskiey pod liczbą 351 w mieście Krakowie znayduią się włoki do łowienia ryb, które za mierną cenę dostać można każdego czasu. *Mikołay Kieczeński.*

W Folwarku Piaski przy Krakowie iest chrust świeży w siągi ułożony, i obręczki na kopy, każdego czasu do sprzedania, ktoby sobie tych kupna życzył, raczy się tamże na Piaski udać i zobaczyć, gdzie o cenie umiarkowaney się dowie.

Niżey podpisany Notaryusz, do sprzedarzy przez publiczną licytacyią Domu na Smoleńsku przy Krakowie do sukcessorów niegdy Zofii i Wincentego Dąbrowskich małżonków należącego, pod Nrami 175 i 176 sytuowanego, w skutek Rezolucyi Tryb: dnia 9 Stycznia r. b. Nr. 3984 delegowany, po nastąpionym złożeniu i publikowaniu warunków uwiadomia, że licytacyia pierwsza przedstanowcza, w Kancelaryi podpisanego w ulicy S. Jana Nr. 466 w dniu 22 Marca 1822 o godzinie 9 z rana, od summy szacunkowey 1386 złp. w monecie srebrney kurrant nastąpi. Warunki licytacyi i zbiór obiaśnień w kancelaryi podpisanego każdego czasu są do przeyżrzenia. — W Krakowie d. 8 Lutego 1822 r.

Olearski, Notaryusz.

Podpisany Notaryusz Publiczny w moc Rezolucyi Wysokiego Trybunału pierwszey Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiey z dnia 2 Marca 1822 r. do L. 644 z dnia 7 Lipca 1821 r. z dnia 30 Paźdz: 1821 r. do L. 3262 z dnia 10 Stycznia 1822 do L. 59 z dnia 23 Stycznia 1822 r. do L. 159 wyszłych, zawiadomia Publiczność, że ruchomości po ś. p. Star: Wolfie Rozenfeld, iako to: kosztowności, srebra, Xiążki do nabożeństwa, futra, płocienka, suknie dnia 21go Marca r. b. 1822 o godzinie 10 ranney, w Kazimierzu przy Krakowie pod L. 108, za gotową zapłatą sprzedawane zostaną.

Po ukończeniu którey ruchomości po ś. p. Leopoldzie Hoffmanie, Reginie Kraiewskiey, Stanisławie Bandurskim, iako to: pościel, bielizna, suknie, kosztowności, srebra, stolarszczyzna, narzędzia zegarmistrzowskie, w tymże mieyscu,

zaś grunt Bawarowskie i Hanczykowskie zwany, na Piasku będący do małoletnich po ś. p. Agneszce z Podgorskich Grabowskiey należący w kancelaryi podpisanego Notaryusza w Krakowie w Domu przy ulicy Grodzkiey pod L. 84 stoiącym równie za gotową zapłatę sprzedawane zostaną. Warunki licytacyi tegoż gruntu, chęć kupna maiący w Kancelaryi podpisanego Notaryusza przeyzrzeć może, ostrzegaiąc zarazem Publiczność, że ruble karbowane w czasie licytacyi przyiętemi nie będą. — W Krakowie d. 10 Marca 1822 r.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.

Niżey podpisany Pełnomocnik XX. Karmelitów Lubelskich i Karmelitanek Krakowskich ma honor ostrzedz Szanowną Publiczność i Obywateli W. Rzeczplitey. Woi: Krakows: i Sandomirskiego, iż udzieloną mocą Aktu Publicznego przed Notaryuszem Publicznem W. M. Krakowa Ur. Antonim Matakiewiczem pod dniem 17 Września 1821 r. JP. Kaietanowi Woyszyckiemu do odbierania procentów od Summ Kapitalnych i Widerkaufów na Dobrach w Królestwie Polskiem lokowanych Plenipotencyią substytucyiną, takową Plenipotencyią pod dniem 16 Lutego r. b. już odwołał i ninieyszym publicznie odwołuie. — W Krakowie d. 4 Marca 1822 r.

Onufry od S. Lamberta Wartachiewicz.

Nr. 4698. Wydział Skarbowy Sekcyia II.

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego.

Gdy Dzierżawa Ekonomii Rządowey Lelów w Obwodzie Olkuskim Powiecie Lelowskim położoney z należącemi do niey Folwarkami Slęzany i Sokolniki, którey prætium fisci w ogóle Złp. 10,536 gr. 9 wynosi z dniem 31 Maia r. b. 1822 expiruie, przeto Kommissyia W. Kr. oznaczaiąc termin konkurrencyi do Dzierżawy pomienioney Ekonomii na lat 12 po sobie idące wypuścić się maiącey na dzień 30 Marca 1822 r. wzywa chęć maiących aby dowodami kwalifikacyi postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z daty 24 Stycznia 1818 r. przepisanemi iak równie gotowizną iedney raty kwartalney w stosunku roczney Summy dzierżawney na Vadium złożyć się winney opatrzeni w oznaczonym terminie, deklaracyie swe o pomienioną Dzierżawę do Bióra Kommissyi Woi: Krak: podali, gdzie o warunkach kontraktu, a mianowicie w Wydziale Skarbowym Sekcyi II. zainformować się mogą. — W Kielcach d. 23 Lutego 1822 r.

Radzca Stanu Nadzwyczayny Prezes (podp:) Wielogłowski. Sekretarz Jener: (podp:) Zamoyski. Za zgodność Chybowski.

Podpisany podaie do publiczney wiadomości, iż powtórnie od swego korrespondenta z Werony wezwany został o wywiedzenie się czyli exystuie ieszcze w Krakowie rodzina Swideroskich (zapewne bydź ma Swiderskich.) Mieszka bowiem w Weronie maiętny człowiek pod nazwiskiem Swideroski, który równie iak ie o oyciec rodził się we Włoszech. Dziad zaś iego Mateusz, syn Jakoba Swiderskiego, urodził się w Krakowie, wedle doniesienia około 1635 roku, a 1697 wyiechał z Krakowa z Jenerałem Costelli do Włoszech i pod iego dozorem mieszkał w Weronie, gdzie póżniey religiią swoią zamienił na Katolicką, lecz iakiey był, nikomu nie powiedział. W r. 1713 zaślubił się z Francuzką Angielika Gru. Z kilku tego synów Andreas pozostał w Weronie i prowadził znaczny handel, który dotąd ieden z żyiących Szefów pod firmą Andreas Swideroski i Gru utrzymuie. Synowie więc Wincenty i Kaietan pragną wiedzieć, czyli rodzina Swiderskich ieszcze w Krakowie exystuie, z czego domyślić się należy, że wspomniony wyżey Mateusz Swiderski musiał to w testamencie swoim opisać i coś dla tey rodziny odkazać. Zyczeniem zatem iest, aby potomkowie Jakóba i Mateusza Swiderskich w Krakowie z dokładną legitymacyią do podpisanego się zgłosili. — W Krakowie dnia 20 Lutego 1822 roku.

Jan Aloyzy Szydłowski.